

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
імені Івана Боберського**

ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

з навчальної дисципліни

„Компетентнісний підхід у фізичному вихованні”

для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, галузі знань 01
Освіта, спеціальності 014.11 Середня освіта (фізична культура)

©розроб. доц. Сороколіт Н. С.

Теми та короткий зміст семінарських занять

Семінарське заняття № 1

Тема: Підходи до визначення понять «компетенція» та «компетентність». Спільні та відмінні риси. Етапи формування компетентнісного навчання в країнах Європейського Союзу. Чинники, які вимагають запровадження компетентнісного навчання в освіті

План

1. Визначення поняття «компетенція» та «компетентність». Характеристика поняття «компетенція».
2. Характеристика поняття «компетентність» у вітчизняній та європейській педагогічній думці. Підходи до спільних та відмінних рис двох понять.
3. Аналіз найбільш ефективних понять, адаптовуючи до фізичного виховання.
4. Генеза поняття “компетентність” у європейській та українській педагогічній науці.
5. Визначення та сфера застосування ключових компетентностей в освітніх системах Європи.
6. Підтримка розвитку ключових компетентностей: національні стратегії просування ключових компетентностей в країнах Європейського Союзу; приклади національних стратегій компетентнісного навчання; масштабні ініціативи щодо просування ключових компетентностей в освітніх системах Європи; стратегічний підхід до підтримки розвитку ключових компетентностей.
7. Впровадження компетентнісного підходу в навчальних програмах. Оцінювання ключових компетентностей учнів за кордоном: обсяг національного тестування; інші форми оцінювання ключових компетентностей.

8. Значення міжнародного тестування якості освіти «PISA» у формуванні ключових компетентностей школярів за кордоном.

Теми та зміст самостійної роботи:

Здобувачі наукового ступеня доктора філософії готують інформаційне повідомлення про визначення поняття «компетентність».

Висвітліть різні підходи до визначення, аналізують найбільш ефективні визначення, відстоюють власну точку зору щодо формулювання визначень «компетенція» та «компетентність»; аналізують спільні та відмінні риси двох понять. Окреслюють етапи формування компетентнісного навчання в країнах Європейського Союзу; виокремлюють чинники, які вимагають запровадження компетентнісного навчання в освіті. Обирають найбільш ефективні методики формування компетентностей.

Рекомендована література:

1. Базенко В. Європейський досвід управління розвитком фізичної культури та спорту на місцевому рівні / В. Базенко // Ефективність державного управління. – 2017. – Вип. 1 (50). – Ч. 1. – С. 156–165.
2. Гасюк І. Л. Нормативно-правові засади державного управління фізичною культурою та спортом у країнах Європи / І. Л. Гасюк // Українські наукові записки. – 2013. – № 4(48). – С. 462–472.
3. Даниленко Л. І. Перспективи та виклики євроінтеграційних процесів для України : навч.-метод. матеріали / Л. І. Даниленко, І. В. Поліщук. – К.: НАДУ, 2013. – 132 с.
4. Книшик С. Особливості реформування системи державного управління загальною середньою освітою в Україні: європейський досвід / С. Книшик // Ефективність державного управління : зб. наук. праць. – 2015 – Вип. 43. – С. 74 – 80.
5. Кравченко Н. С. Формування здоров'язберігаючих компетентностей учителів фізичної культури у системі післядипломної освіти (теоретичні засади) / Н. С. Кравченко // Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. пр. / за ред. Г. М. Арзютова. – К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. – Вип. 13. – С. 260–263
6. Москаленко Н. В. Ключові компетентності у фізичному вихованні школярів в рамках реформи "Нова українська школа" / Москаленко Н. В., Сороколіт Н. С., Турчик І. Х. // Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. пр. – Київ, 2019. – Вип. 5К(113)19. – С. 223–228.

7. Овчарук О. Компетентності як ключ оновлення змісту освіти / О. Овчарук // Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики. – К.: К.І.С., 2003. – С. 13–42.
8. Свістельник І. Р. Інформаційна компетентність науковців вищої фізкультурної освіти / Свістельник І. Р. // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. – Чернігів, 2006. – Вип. 35. – С. 356–358.
9. Сороколіт Н. Становлення шкільного фізичного виховання в Україні в період незалежності / Сороколіт Наталія, Римар Ольга, Соловей Алла // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2018. – № 2. – С. 135–139.
10. Сороколіт Н. Методичні рекомендації щодо запровадження наскрізної змістової лінії «Громадянська відповідальність»: Фізична культура / Н. Сороколіт, О. Шиян. – К. : Основа, 2018. – 26 с.
11. Сороколіт Н. Можливості реалізації ключових компетентностей Нової української школи у фізичному вихованні школярів / Сороколіт Наталія // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2019. – № 3. – С. 167–174.
12. Сороколіт Н.С. Компетентнісний підхід у фізичному вихованні / Н.С. Сороколіт // The XIV International Science Conference «Current issues of science and education», 2021. – С. 146–152.
13. Турчик І. Урок фізичної культури у системі початкової шкільної освіти Польщі / Ірина Турчик, Оксана Вацеба, Світлана Бірюк // Молода спортивна наука України. – 2009. – Вип. 13, т. 2. – С. 187–191.
14. Ярова О.Б. Трансформація цілей початкової освіти в країнах Європейського Союзу на рубежі ХХ-ХХІ століть / О. Б. Ярова // [36. наук.праць \[Херсонського державного університету\]. Педагогічні науки.](http://nbuv.gov.ua/UJRN/znppn_2015_67_11) – 2015. – Вип. 67. – С. 53–60. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znppn_2015_67_11.
15. Andreff W. Public and private sport financing in Europe: the impact of financial crisis / W. Andreff // 84th Western Economic Association International Conference. – Vancouver. – 2009. – June 29th–July 3rd.
16. Annali della Pubblica Istruzione, № 3-4 / 2000.
17. A Curriculum for Excellence : The Curriculum Review Group. – Edinburgh : Scottish Executive, 2004. – 18 p.
18. Analysis of Attitudes to educational reforms in Ukraine of Physical Education teachers and primary education teachers / Natalia Moskalenko, Ivanna Bodnar, Nataliya Sorokolit, Olga Rymar, Alla Solovey // Society. Integration. Education : proceedings of the International Scientific Conference (May 22th - 23th). – Rēzekne, 2020. – Vol. 2. – P. 119– 129.

Семінарське заняття № 2

Тема: Ключові компетентності в освіті в країнах Європейського Союзу.

Вплив засобів фізичного виховання на формування ключових компетентностей в країнах Європейського Союзу

План

1. Поняття та передумови до визначення «ключових компетентностей» в країнах Європейського Союзу.
2. Розвиток ключових компетентностей на рівні обов'язкової освіти у формальній та неформальній освіті. Визначення та відбір ключових компетентностей на рівні обов'язкової освіти.
3. Оцінка та сертифікація ключових компетентностей: показники та еталонні рівні. Співпраця на міжнародному рівні.
4. Майбутні завдання систем навчання в Європейському Союзі. Формування ключових компетентностей для загальноосвітньої освіти (на загальноосвітньому рівні школи).
5. Проблеми та тенденції шкільного фізичного виховання за кордоном.
6. Засоби фізичного виховання для формування ключових компетентностей.

Теми та зміст самостійної роботи:

Здобувачі наукового ступеня доктора філософії на основі фондів бібліотеки, мережі Інтернет здійснюють аналіз ключових компетентностей в освіті в країнах Європейського Союзу у формі таблиці чи презентації (за бажанням аспіранта) та визначають позитивні моменти й акцентують увагу на недоліках запровадження компетентнісного навчання за кордоном; визначають вплив засобів фізичного виховання на формування ключових компетентностей в країнах Європейського Союзу.

Рекомендована література:

1. Базенко В. Європейський досвід управління розвитком фізичної культури та спорту на місцевому рівні / В. Базенко // Ефективність державного управління. – 2017. – Вип. 1 (50). – Ч. 1. – С. 156–165.
2. Березівська Л. Тенденції реформування шкільної освіти в Україні у ХХ ст. / Л. Березівська // Освітні реформи: місія, дійсність, рефлексія. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://core.ac.uk/download/pdf/162001649.pdf>.
3. Бондаренко І. Адаптація законодавства України до європейського законодавства – один з пріоритетних напрямів реформування правової системи України / Бондаренко // Право України [Текст]. – 2002. – № 7. – С. 63–66.
4. Гасюк І. Л. Нормативно-правові засади державного управління фізичною культурою та спортом у країнах Європи / І. Л. Гасюк // Українські наукові записки. – 2013. – № 4(48). – С. 462–472.
5. Даниленко Л. І. Перспективи та виклики євроінтеграційних процесів для України : навч.-метод. матеріали / Л. І. Даниленко, І. В. Поліщук. – К. : НАДУ, 2013. – 132 с.

6. Москаленко Н. В. Ключові компетентності у фізичному вихованні школярів в рамках реформи "Нова українська школа" / Москаленко Н. В., Сороколіт Н. С., Турчик І. Х. // Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. пр. – Київ, 2019. – Вип. 5К(113)19. – С. 223–228.
7. Овчарук О. Компетентності як ключ оновлення змісту освіти / О. Овчарук // Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики. – К.: К.І.С., 2003. – С. 13–42.
8. Сороколіт Н. Становлення шкільного фізичного виховання в Україні в період незалежності / Сороколіт Наталія, Римар Ольга, Соловей Алла // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2018. – № 2. – С. 135–139.
9. Сороколіт Н. Можливості реалізації ключових компетентностей Нової української школи у фізичному вихованні школярів / Сороколіт Наталія // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2019. – № 3. – С. 167–174.
10. Сороколіт Н.С. Компетентнісний підхід у фізичному вихованні / Н.С. Сороколіт // The XIV International Science Conference «Current issues of science and education», 2021. – С. 146–152.
11. Турчик І. Урок фізичної культури у системі початкової шкільної освіти Польщі / Ірина Турчик, Оксана Вацеба, Світлана Бірюк // Молода спортивна наука України. – 2009. – Вип. 13, т. 2. – С. 187–191.
12. Ярова О.Б. Трансформація цілей початкової освіти в країнах Європейського Союзу на рубежі ХХ-ХХІ століть / О. Б. Ярова // [36. наук.праць \[Херсонського державного університету\]. Педагогічні науки.](#) – 2015. – Вип. 67. – С. 53–60. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znppn_2015_67_11.
13. Andreff W. Public and private sport financing in Europe: the impact of financial crisis / W. Andreff // 84th Western Economic Association International Conference. – Vancouver. – 2009. – June 29th –July 3rd.
14. Annali della Pubblica Istruzione, № 3-4 / 2000.
15. A Curriculum for Excellence : The Curriculum Review Group. – Edinburgh : Scottish Executive, 2004. – 18 p.
16. Analysis of Attitudes to educational reforms in Ukraine of Physical Education teachers and primary education teachers / Natalia Moskalenko, Ivanna Bodnar, Nataliya Sorokolit, Olga Rymar, Alla Solovey // Society. Integration. Education : proceedings of the International Scientific Conference (May 22th - 23th). – Rēzekne, 2020. – Vol. 2. – P. 119– 129.

Семінарське заняття № 3

Тема: Причини запровадження компетентнісного навчання в Україні. Аналіз етапів запровадження навчання на основі компетентнісного підходу. Позитивні та негативні чинники такого навчання. Концепція освітньої реформи «Нова українська школа», її складові, етапи та шляхи їх запровадження у фізичне виховання

План

1. Передумови і перспективи реформування національної системи фізичного виховання школярів.
2. Реформування шкільної освіти в Україні як історико-педагогічна проблема.
3. Компетентності як ключ до оновлення змісту освіти.
4. Етапи становлення фізичного виховання в Україні в період її незалежності.
5. Застосування першої спроби компетентнісного підходу у 2004–2008 рр. у вітчизняній системі фізичного виховання.
6. Особливості Концепція розвитку фізичного виховання в Україні.

Теми та зміст самостійної роботи:

Здобувачі наукового ступеня доктора філософії готують інформаційне повідомлення щодо причин запровадження компетентнісного навчання в Україні; здійснюють критичний аналіз етапів запровадження навчання на основі компетентнісного підходу в Україні; окреслюють причини скасування реформи на основі компетентнісного підходу у 2007 році; виокремлюють позитивні та негативні чинники такого навчання

Рекомендована література:

1. Бондаренко І. Адаптація законодавства України до європейського законодавства – один з пріоритетних напрямів реформування правової системи України / Бондаренко // Право України [Текст]. – 2002. – № 7. – С. 63–66.
2. Гасюк І. Л. Нормативно-правові засади державного управління фізичною культурою та спортом у країнах Європи / І. Л. Гасюк // Українські наукові записки. – 2013. – № 4(48). – С. 462–472.
3. Гриневич Л. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. – К. – 2016. – 36 с.
4. Гриневич Л. Нова українська школа: основи стандарту освіти / Л. Гриневич. – Львів, 2016. – 64 с.
5. Книшик С. Особливості реформування системи державного управління загальною середньою освітою в Україні: європейський досвід /

- С. Книшик // Ефективність державного управління : зб. наук. праць. – 2015 – Вип. 43. – С. 74 – 80.
6. Кравченко Н. С. Формування здоров'язберігаючих компетентностей учителів фізичної культури у системі післядипломної освіти (теоретичні засади) / Н. С. Кравченко // Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. пр. / за ред. Г. М. Арзютова. – К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. – Вип. 13. – С. 260–263
 7. Ляшенко О. І. Пріоритети розвитку української школи в умовах реформування освіти / О.І. Ляшенко // Зб. наук. прац. Кам'янець-Подільського нац. ун.-ту ім. Івана Огієнка. – Педагогічна серія. – 2016. – Вип.22 – С. 39–42.
 8. Москаленко Н. В. Ключові компетентності у фізичному вихованні школярів в рамках реформи "Нова українська школа" / Москаленко Н. В., Сороколіт Н. С., Турчик І. Х. // Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. пр. – Київ, 2019. – Вип. 5К(113)19. – С. 223–228.
 9. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні. Нац. акад. пед. наук України / за заг. ред. В.Г. Кременя. К. : Педагогічна думка. – 2016. – 448 с.
 10. Про освіту [Електронний ресурс]: закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. – Режим доступу : <http://osvita.ua/legislation/law/2231> (дата звернення 05.05.2020 р).
 11. Сороколіт Н. Методичні рекомендації щодо запровадження наскрізної змістової лінії «Громадянська відповідальність»: Фізична культура / Н. Сороколіт, О. Шиян. – К. : Основа, 2018. – 26 с.
 12. Сороколіт Н. Можливості реалізації ключових компетентностей Нової української школи у фізичному вихованні школярів / Сороколіт Наталія // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2019. – № 3. – С. 167–174.
 13. Сороколіт Н. Становлення шкільного фізичного виховання в Україні в період незалежності / Сороколіт Наталія, Римар Ольга, Соловей Алла // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2018. – № 2. – С. 135–139.
 14. Сороколіт Н.С. Компетентнісний підхід у фізичному вихованні / Н.С. Сороколіт // The XIV International Science Conference «Current issues of science and education», 2021. – С. 146–152.
 15. Турчик І. Урок фізичної культури у системі початкової шкільної освіти Польщі / Ірина Турчик, Оксана Вацеба, Світлана Бірюк // Молода спортивна наука України. – 2009. – Вип. 13, т. 2. – С. 187–191.
 16. A Curriculum for Excellence : The Curriculum Review Group. – Edinburgh : Scottish Executive, 2004. – 18 p.
 17. Analysis of Attitudes to educational reforms in Ukraine of Physical Education teachers and primary education teachers / Natalia Moskalenko, Ivanna Bodnar, Nataliya Sorokolit, Olga Rymar, Alla Solovey // Society. Integration.

Education : proceedings of the International Scientific Conference (May 22th - 23th). – Rēzekne, 2020. – Vol. 2. – P. 119– 129.

18. Andreff W. Public and private sport financing in Europe: the impact of financial crisis / W. Andreff // 84th Western Economic Association International Conference. – Vancouver. – 2009. – June 29th –July 3rd.

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ

Теми та короткий зміст семінарських занять

Семінарське заняття № 4-5

Тема: Стандарт фізкультурної освітньої галузі для початкової освіти та стандарт освітньої галузі «Фізична культура» для середньої освіти. Аналіз змістових ліній та особливості реалізації у фізичному вихованні. Рамкові освітні програми з фізичної культури для 1-4 класів.

План

1. Концепція «Нова українська школа» (НУШ).
2. Характеристика складових концепції: компетентнісне навчання, педагогіка партнерства, вмотиваний учитель, автономія школи, дитиноцентризм, виховання на цінностях, нова структура закладу освіти, справедливе фінансування та рівний доступ до освіти.
3. Етапи реалізації освітньої реформи НУШ упродовж 2016-2029 рр.
4. Особливості реалізації освітніх заходів у кожному етапові.
5. Стандарти фізкультурної освітньої галузі початкової освіти та освітньої галузі «Фізична культура» для 5-9 класів. Змістові лінії. Обов'язкові очікувані результати. Орієнтири у навчанні.

Теми та зміст самостійної роботи:

Здобувачі наукового ступеня доктора філософії окреслити шляхи впровадження складових Концепції «Нова українська школа» у фізичне виховання; здійснити аналіз змістових ліній стандарту фізкультурної освітньої галузі та рамкових (модульних) навчальних програм з фізичного виховання

На основі укладених педагогічних ситуацій щодо впровадження складових Концепції НУШ у фізичне виховання здійснюють усне обґрунтування їх змісту, беруть участь в обговоренні, дебатах

Рекомендована література:

1. Бабій Я.А. Вимоги до сучасного уроку фізичної культури в початковій школі згідно нової програми за державним стандартом / Я.А. Бабій // Молодий вчений. – 2017. – № 3.1 (43.1). – С. 29–32.
2. Гриневич Л. Нова українська школа: основи стандарту освіти / Л. Гриневич. – Львів, 2016. – 64 с.
3. Гуцан Л. А. (2013) Компетентнісний підхід у сучасній освіті. Формування базових компетентностей у вихованців позашкільних навчальних закладів: зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. (25–27 лютого 2013 р., м. Київ). Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України [та ін.]. К. 52–56 с.
4. Кириленко Н.М. Впровадження нового державного стандарту в початковій школі: практичний аспект / Кириленко Н.М., Травкіна Л.П.,

- Романенко К.С., Коломійченко А.А.// Молодий учений. – 2018. – № 2.1 (54.1). –47–50.
5. Кузнєцова О.В. Інновації в дошкільній освіті в контексті євроінтеграційних змін / Кузнєцова О.О. // Підготовка сучасного педагога дошкільної та початкової освіти в умовах розбудови Нової української школи: зб. матеріалів Всеукр. з міжнародною участю науково-практичної конференції. Херсон: ТОВ «Борисфен-про». – 2018. – С. 72–76.
 6. Москаленко Н. В. Ключові компетентності у фізичному вихованні школярів в рамках реформи "Нова українська школа" / Москаленко Н. В., Сороколіт Н. С., Турчик І. Х. // Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. пр. – Київ, 2019. – Вип. 5К(113)19. – С. 223–228.
 7. Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх навчальних закладів. 1–4 класи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://fizkulturamo.at.ua/load/programmy_po_fizkulture/mladshaja_shkola/1_4_klasi_zagalnoosvitnihh_navchalnihh_zakladiv/9-1-0-66.
 8. Про затвердження Державного стандарту початкової освіти: Постанова КМУ від 21 лютого 2018 р. № 87 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti>
 9. Сороколіт Н. Можливості реалізації ключових компетентностей Нової української школи у фізичному вихованні школярів / Сороколіт Наталія // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2019. – № 3. – С. 167–174.
 10. Сороколіт Н. Становлення шкільного фізичного виховання в Україні в період незалежності / Сороколіт Наталія, Римар Ольга, Соловей Алла // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2018. – № 2. – С. 135–139.
 11. Сороколіт Н.С. Компетентнісний підхід у фізичному вихованні / Н.С. Сороколіт // The XIV International Science Conference «Current issues of science and education», 2021. – С. 146–152.
 12. Сороколіт Н.С. Рівень поінформованості учителів фізичної культури зі стандартом фізкультурної освітньої галузі на сучасному етапі / Н.С. Сороколіт // Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. пр. – Київ, 2021. – Вип. 4К(132). – С.173–178.
 13. Сороколіт Н.С. Обізнаність учителів фізичної культури зі стандартом початкової освіти Нової української школи / Н.С. Сороколіт // Фізична активність, здоров'я і спорт. – 2019. – Вип. 33. – № 1. – С. 84 – 90.
 14. Турчик І. Урок фізичної культури у системі початкової шкільної освіти Польщі / Ірина Турчик, Оксана Вацеба, Світлана Бірюк // Молода спортивна наука України. – 2009. – Вип. 13, т. 2. – С. 187–191.
 15. Шиян Р. Б. Типова освітня програма першого циклу початкової освіти. Цикл І (1-2 класи). – 2018. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua>.

16. Barnett R. (1994) *The Limits of Competence: Knowledge, Higher Education and Society*. Buckingham: The Society for Research into Higher Education and Open University Press. 207.
17. Guillaume Escalié, Nicolas Recoules, Sébastien Chaliès & Pascal Legrain (2019) Helping students build competences in physical education: theoretical proposals and illustrations, *Sport, Education and Society*, 24:4,390-403, DOI: [10.1080/13573322.2017.1397507](https://doi.org/10.1080/13573322.2017.1397507).
18. Lissette Burrows. Proposed Key Competencies and Health and Physical Education in the New Zealand Curriculum. Accessed from http://www.tki.org.nz/r/nzcurriculum/references_e.php, 2005.
19. [Marjeta Kovač](#), [Stephen Sloan](#), & [Gregor Starc](#). Competencies in physical education teaching: Slovenian teachers' views and future perspectives. Accessed from <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1356336X08095668>.
20. Raven J., & Stephenson J. (2001) *Competence in the Learning Society*. New York: Peter Lang. 2001. 384–437.
21. Westera W. (2001) Competence in education. *Curriculum Studies*. Vol. 33. N 1. 75–88.

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ

Теми та короткий зміст семінарських занять

Семінарське заняття № 6-7

Тема: Ключові компетентності в українській освіті, шляхи впровадження

План

1. Сутність ключових компетентностей НУШ. Вимоги до реалізації ключових компетентностей відповідно до Закону України «Про освіту».
2. Шляхи упровадження ключових компетентностей у вітчизняній освіті.

Теми та зміст самостійної роботи:

Здобувачі наукового ступеня доктора філософії ознайомитися із сутністю 11 ключових компетентностей освітньої реформи «Нова українська школа»; розробити алгоритм впровадження ключових компетентностей «Вільне володіння державною мовою», «Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземною мовами», «Математична компетентність», «Компетентності у природничих науках, техніці та технологіях», «Екологічна компетентність». Занотувати в зошиті шляхи впровадження цих компетентностей.

Укладають конспект впровадження ключових компетентностей у фізичне виховання

Рекомендована література:

1. Базенко В. Європейський досвід управління розвитком фізичної культури та спорту на місцевому рівні / В. Базенко // Ефективність державного управління. – 2017. – Вип. 1 (50). – Ч. 1. – С. 156–165.
2. Березівська Л. Тенденції реформування шкільної освіти в Україні у ХХ ст. / Л. Березівська // Освітні реформи: місія, дійсність, рефлексія. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://core.ac.uk/download/pdf/162001649.pdf>.
3. Бондаренко І. Адаптація законодавства України до європейського законодавства – один з пріоритетних напрямів реформування правової системи України / Бондаренко // Право України [Текст]. – 2002. – № 7. – С. 63–66.
4. Гасюк І. Л. Нормативно-правові засади державного управління фізичною культурою та спортом у країнах Європи / І. Л. Гасюк // Українські наукові записки. – 2013. – № 4(48). – С. 462–472.
5. Даниленко Л. І. Перспективи та виклики євроінтеграційних процесів для України : навч.-метод. матеріали / Л. І. Даниленко, І. В. Поліщук. – К. : НАДУ, 2013. – 132 с.

6. Книшик С. Особливості реформування системи державного управління загальною середньою освітою в Україні: європейський досвід / С. Книшик // Ефективність державного управління : зб. наук. праць. – 2015 – Вип. 43. – С. 74 – 80.
7. Москаленко Н. В. Ключові компетентності у фізичному вихованні школярів в рамках реформи "Нова українська школа" / Москаленко Н. В., Сороколіт Н. С., Турчик І. Х. // Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. пр. – Київ, 2019. – Вип. 5К(113)19. – С. 223–228.
8. Овчарук О. Компетентності як ключ оновлення змісту освіти / О. Овчарук // Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики. – К.: К.І.С., 2003. – С. 13–42.
9. Сороколіт Н. Становлення шкільного фізичного виховання в Україні в період незалежності / Сороколіт Наталія, Римар Ольга, Соловей Алла // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2018. – № 2. – С. 135–139.
10. Сороколіт Н. Методичні рекомендації щодо запровадження наскрізної змістової лінії «Громадянська відповідальність»: Фізична культура / Н. Сороколіт, О. Шиян. – К. : Основа, 2018. – 26 с.
11. Сороколіт Н. Можливості реалізації ключових компетентностей Нової української школи у фізичному вихованні школярів / Сороколіт Наталія // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2019. – № 3. – С. 167–174.
12. Сороколіт Н.С. Компетентнісний підхід у фізичному вихованні / Н.С. Сороколіт // The XIV International Science Conference «Current issues of science and education», 2021. – С. 146–152.
13. Турчик І. Урок фізичної культури у системі початкової шкільної освіти Польщі / Ірина Турчик, Оксана Вацеба, Світлана Бірюк // Молода спортивна наука України. – 2009. – Вип. 13, т. 2. – С. 187–191.
14. Турчик І. Х. Формування громадських та соціальних компетентностей в учнів засобами фізичного виховання / Турчик І. Х., Сороколіт Н. С., Цюпак Б. // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. – 2020. – Вип. 1 (121). – С. 102–107.
15. Analysis of Attitudes to educational reforms in Ukraine of Physical Education teachers and primary education teachers / Natalia Moskalenko, Ivanna Bodnar, Nataliya Sorokolit, Olga Rymar, Alla Solovey // Society. Integration. Education : proceedings of the International Scientific Conference (May 22th - 23th). – Rēzekne, 2020. – Vol. 2. – P. 119– 129.

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ

Теми та короткий зміст семінарських занять

Семінарське заняття № 7-8

Тема: Компетентнісний потенціал фізичного виховання

План

1. Ключова компетентність «Вільне володіння державною мовою» та її значення у застосуванні спортивної термінології.
2. Ключова компетентність «Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами» та її вплив на формування міжкультурного та міжнаціонального спілкування у фізичному вихованні.
3. Компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологіях, екологічна компетентність та їхній вплив на формування безпечного фізичного виховання.
4. Математична компетентність та її вплив на формування стратегічних дій школярів у фізкультурній діяльності.
5. Значення інноваційності як ключової компетентності НУШ у розвитку фізичної культури школярів.
6. Інформаційно-комунікативна компетентність та її значення на формування фізкультурної компетентності школярів.
7. Ключова компетентність «Навчання упродовж життя» та вплив на фізкультурне зростання здобувачів освіти та фахівців з фізичного виховання.
8. Підприємливість та фінансова грамотність та її значення на формування лідерських й організаторських якостей засобами фізичного виховання.
9. Громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав та можливостей як провідна компетентність стандарту освіти фізкультурної освітньої галузі

Теми та зміст самостійної роботи:

Здобувачі наукового ступеня доктора філософії розробляють алгоритм впровадження ключових компетентностей: «Інноваційність», «Інформаційна комунікативна компетентність», «Навчання упродовж життя», «Громадянські та соціальні компетентності», «Підприємливість та фінансова грамотність». Занотують в зошити шляхи впровадження цих компетентностей у фізичне виховання. Здійснюють критичний аналіз впровадження громадянської та соціальної компетентності як провідної ключової компетентності за стандартом фізкультурної освітньої галузі НУШ у фізичному вихованні.

Укладають конспект уроку з фізичної культури з впровадженням ключових компетентностей

Рекомендована література:

1. Базенко В. Європейський досвід управління розвитком фізичної культури та спорту на місцевому рівні / В. Базенко // Ефективність державного управління. – 2017. – Вип. 1 (50). – Ч. 1. – С. 156–165.
2. Березівська Л. Тенденції реформування шкільної освіти в Україні у ХХ ст. / Л. Березівська // Освітні реформи: місія, дійсність, рефлексія. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://core.ac.uk/download/pdf/162001649.pdf>.
3. Бондаренко І. Адаптація законодавства України до європейського законодавства – один з пріоритетних напрямів реформування правової системи України / Бондаренко // Право України [Текст]. – 2002. – № 7. – С. 63–66.
4. Гасюк І. Л. Нормативно-правові засади державного управління фізичною культурою та спортом у країнах Європи / І. Л. Гасюк // Українські наукові записки. – 2013. – № 4(48). – С. 462–472.
5. Даниленко Л. І. Перспективи та виклики євроінтеграційних процесів для України : навч.-метод. матеріали / Л. І. Даниленко, І. В. Поліщук. – К. : НАДУ, 2013. – 132 с.
6. Книшик С. Особливості реформування системи державного управління загальною середньою освітою в Україні: європейський досвід / С. Книшик // Ефективність державного управління : зб. наук. праць. – 2015 – Вип. 43. – С. 74 – 80.
7. Москаленко Н. В. Ключові компетентності у фізичному вихованні школярів в рамках реформи "Нова українська школа" / Москаленко Н. В., Сороколіт Н. С., Турчик І. Х. // Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. пр. – Київ, 2019. – Вип. 5К(113)19. – С. 223–228.
8. Овчарук О. Компетентності як ключ оновлення змісту освіти / О. Овчарук // Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики. – К.: К.І.С., 2003. – С. 13–42.
9. Сороколіт Н. Становлення шкільного фізичного виховання в Україні в період незалежності / Сороколіт Наталія, Римар Ольга, Соловей Алла // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2018. – № 2. – С. 135–139.
10. Сороколіт Н. Методичні рекомендації щодо запровадження наскрізної змістової лінії «Громадянська відповідальність»: Фізична культура / Н. Сороколіт, О. Шиян. – К. : Основа, 2018. – 26 с.
11. Сороколіт Н. Можливості реалізації ключових компетентностей Нової української школи у фізичному вихованні школярів / Сороколіт Наталія // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2019. – № 3. – С. 167–174.

12. Сороколіт Н.С. Компетентнісний підхід у фізичному вихованні / Н.С. Сороколіт // The XIV International Science Conference «Current issues of science and education», 2021. – С. 146–152.
13. Турчик І. Урок фізичної культури у системі початкової шкільної освіти Польщі / Ірина Турчик, Оксана Вацеба, Світлана Бірюк // Молода спортивна наука України. – 2009. – Вип. 13, т. 2. – С. 187–191.
14. Турчик І. Х. Формування громадських та соціальних компетентностей в учнів засобами фізичного виховання / Турчик І. Х., Сороколіт Н. С., Цюпак Б. // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. – 2020. – Вип. 1 (121). – С. 102–107.
15. Andreff W. Public and private sport financing in Europe: the impact of financial crisis / W. Andreff // 84th Western Economic Association International Conference. – Vancouver. – 2009. – June 29th – July 3rd.
16. Annali della Pubblica Istruzione, № 3-4 / 2000.
17. A Curriculum for Excellence : The Curriculum Review Group. – Edinburgh : Scottish Executive, 2004. – 18 p.
18. Analysis of Attitudes to educational reforms in Ukraine of Physical Education teachers and primary education teachers / Natalia Moskalenko, Ivanna Bodnar, Nataliya Sorokolit, Olga Rymar, Alla Solovey // Society. Integration. Education : proceedings of the International Scientific Conference (May 22th - 23th). – Rēzekne, 2020. – Vol. 2. – P. 119– 129.

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ

Теми та короткий зміст семінарських занять

Семінарське заняття № 9

Тема: Контроль за рівнем сформованості ключових компетентностей засобами фізичного виховання

План

1. Формування громадянських та соціальних компетентностей як провідної ключової компетентності фізкультурної освітньої галузі.
2. Методики формування поваги до людської гідності та прав людини засобами фізичного виховання.
3. Методики визначення цінності культурного різноманіття у фізичному вихованні.
4. Методика та рівні визнання цінності демократії, справедливості, рівності та верховенства права.
5. Методики формування поваги у фізичному вихованні.
6. Методики формування громадянської свідомості, відповідальності, впевненості в собі.
7. Тестування учнів по рівнях сформованості ключових компетентностей.
8. Методи формування ключових компетентностей: метод репертуарної сітки; критичних інцидентів; прямих атрибутів.
9. Вправи для розвитку соціально-емоційних навичок: емоційний щоденник, вправа «розвивати наполегливість», вправа «ефективне прийняття рішень», вправа «для гарного соціального спілкування», «Сенгвіч-техніка», «Повідомлення-Я».

Теми та зміст самостійної роботи:

Здобувачі наукового ступеня доктора філософії моделюють урок (заняття) фізичної культури з реалізацією провідної ключової компетентності; за допомогою засобів мережі Інтернет добирають методики перевірки громадянських та соціальних компетентностей. Виокремлюють найбільш ефективні методики формування громадянських та соціальних компетентностей з поміж поданих методів: метод репертуарної сітки; критичних інцидентів; прямих атрибутів.

Розкривають сутність вправ для розвитку соціально-емоційних навичок та адаптовують їх у фізкультурну діяльність здобувачів освіти: емоційний щоденник, вправа «розвивати наполегливість», вправа «ефективне прийняття рішень», вправа «для гарного соціального спілкування», «Сенгвіч-техніка», «Повідомлення-Я».

Рекомендована література:

1. Москаленко Н. В. Ключові компетентності у фізичному вихованні школярів в рамках реформи "Нова українська школа" / Москаленко Н. В., Сороколіт Н. С., Турчик І. Х. // Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. пр. – Київ, 2019. – Вип. 5К(113)19. – С. 223–228.
2. Овчарук О. Компетентності як ключ оновлення змісту освіти / О. Овчарук // Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики. – К.: К.І.С., 2003. – С. 13–42.
3. Павлова Ю. Оздоровчо-рекреаційні технології та якість життя людини : монографія / Ю. Павлова. – Львів : ЛДУФК, 2016. – 356 с.
4. Сороколіт Н. Становлення шкільного фізичного виховання в Україні в період незалежності / Сороколіт Наталія, Римар Ольга, Соловей Алла // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2018. – № 2. – С. 135–139.
5. Сороколіт Н. Методичні рекомендації щодо запровадження наскрізної змістової лінії «Громадянська відповідальність»: Фізична культура / Н. Сороколіт, О. Шиян. – К. : Основа, 2018. – 26 с.
6. Сороколіт Н. Можливості реалізації ключових компетентностей Нової української школи у фізичному вихованні школярів / Сороколіт Наталія // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2019. – № 3. – С. 167–174.
7. Сороколіт Н.С. Компетентнісний підхід у фізичному вихованні / Н.С. Сороколіт // The XIV International Science Conference «Current issues of science and education», 2021. – С. 146–152.
8. Турчик І. Урок фізичної культури у системі початкової шкільної освіти Польщі / Ірина Турчик, Оксана Вацеба, Світлана Бірюк // Молода спортивна наука України. – 2009. – Вип. 13, т. 2. – С. 187–191.
9. Турчик І. Х. Формування громадських та соціальних компетентностей в учнів засобами фізичного виховання / Турчик І. Х., Сороколіт Н. С., Цюпак Б. // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. – 2020. – Вип. 1 (121). – С. 102–107.
10. Hassandra M, Goudas M, Hatzigeorgiadis AT. Development of a questionnaire assessing fair play in elementary school physical education. *Athlitiki Psychol.* 2002;13:105–26.
11. Hassandra M, Goudas M, Hatzigeorgiadis A, Theodorakis Y. A fair play intervention program in school Olympic education. *Eur J Psychology Educ.* 2007;22(2):99–114.
12. Pavlova Iu. Ukrainian translation, culture adaptation and validation of Fair Play questionnaire in physical education for assessing social skills of children and adolescents // Iu. Pavlova // Quality of Life in Interdisciplinary Approach : Book of Abstracts. – 2019. – P. 52. – Access mode : <http://wcongress.pl/wp-content/uploads/2019/10/Book-of-Abstracts-QoL2019.pdf>.